

Scinteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII 51 (507) * sîmbătă 23 iunie 1956 * 4 pag. 15 bani

Noi înscrieri

(A III-a comunicare a lui Gheorghită Reporterul)

au fost înscriși pe lista clubului nostru.

Zilele acestea au mai fost înscriși în club: un grup de pionieri din comuna Lespezi, regiunea Iași, un alt grup de pionieri din comuna Storbăneasa, raionul Alexandria, precum și pionierul Wächter Nicolae, str. T. Vladimirescu nr. 28 Timișoara.

ȘI ACUM CITEVA LĂMURIRI

„Pînă cînd se fac înscrierile?” ne-au întrebat cîțiva tineri turiști. Răspundem acestora că înscrierile se pot face pînă la 1 august. Se pot înscrie chiar și acei turiști care au făcut de-acum excursiile. Îi rugăm chiar să trimită la redacție însemnările lor de drum.

„În excursii se petrec de multe ori întîmplări hazlii. Pulem să trimitem însemnări despre acestea? — ne-au întrebat alți tineri turiști. Fără îndoială că se pot trimite. Chiar dorim să primim însemnări din acestea. Dacă ne sosesc într-un număr îndestulător le vom publica într-o pagină specială.

GHEORGHITA REPORTERUL

Voi ați auzit vreodată de satul Dăbica? N-ați auzit? Apoi, nici eu n-am auzit pînă acum cîteva zile cînd poștașul mi-a adus o scrisoare din comuna Luna de Jos, raionul Gherla, regiunea Cluj. Prin scrisoarea aceasta, un grup de 7 pionieri ne făceau cunoscute planurile lor de excursie și cereau să fie înscriși în clubul nostru. Acolo, pomeneau ei că vor merge în satul Dăbica unde se spune că există un uriaș bloc de piatră în peretele căruia ar fi urmele unei așezări vechi, a unui trib.

Nimic de zis, așa o excursie poate fi socotită printre cele mai interesante. Dealțul ei și-au propus și alte excursii tot la fel de frumoase. Și bineînțeles, ei

Dimineața m-am trezit în fereastră cu bătăi: — Hai prietene-am venit! Spuse-un glas de zurgălăi.

— Te-am ghicit eu după vorbă... Intră, hai vacanță, dragă! Hai, și năzdrăvana-ți torbă Iute, iute o desleagă.

Din „DE VORBA CU VACANȚA” de GICA IUTEȘ

Vești din vacanță

Petale de mac

Cîmpul din jurul satului Șang este plin de maci. Pionierii și școlarii din comună au pornit cu toții să-i culeagă. Ei știu că macul roșu folosește industriei chimice ca coloranți. În primele zile ale vacanței au strîns 17 kg. pe care le-au predat cooperativei sătești. Ei și-au propus ca în total să strîngă 150 kg. de petale. În ajutor le-au venit și pionierii din satele vecine.

Ioana GRUIESC
correspondenta „Scintei pionierului”
pentru regiunea Timișoara.

Vom fi gazde

În vara aceasta școala noastră va deveni tabără orășenească. Aici vor veni toți pionierii din oraș. Pentru aceasta noi, am început pregătirile

Pînă acum am organizat două cluburi cu bibliotecă, jocuri de șah, tenis de masă și altele. Nu vom uita în zilele vesele ale vacanței nici de lotul experimental. Vom strînge plante medicinale, fructe din pădure și vom continua să participăm la spartachiada de vară.

Noi gazdele, vrem ca nici un pionier să nu se plictisească în tabără noastră.

Colectivul unității de pionieri nr. 12
Colonia Tulgheș
raionul Gheorghieni
Regiunea Autonomă-Maghiară

Imi place tirul

Vacanța de vară vreau să mi-o petrec cît se poate de bine. Dacă nu mă duc în colonie, voi pleca la mătușele mele de la Calafat și București.

Vreau să vizionez multe filme și să văd spectacole de teatru. Imi place foarte mult și sportul și mai ales tirul. Practic acest sport de doi ani. La un concurs organizat în oraș am cîștigat locul I. Nu peste mult timp vom avea iarăși un concurs și am să particip și eu.

Heana ANTON
Școala de 7 ani nr 6
Reșița

ajuns la concluzia că încrucișarea porumbului Fister cu cel portocaliu, dă naștere unui hibrid capabil să asigure o recoltă de circa 15 ori mai mare decît speciile obișnuite. Cercetările sînt în curs

După cum vedeți, nu-i de glumit cu tinerii naturaliști de la Stațiunea republicană din Timișoara. Imi pare nespun de rău că nu vă pot duce să vedeți nevea roșiile altoite pe cartofi și pe ardel, pepiniera de pomi fructiferi, cele 29 de specii de cereale și multe alte minunății. Pionierii și tehnicienii stațiunii sînt însă gata oricînd să vă împărtășească din experiența lor. Așa, că puteți să le cereți cu încredere sfatul printr-o simplă scrisoare adresată: „Stațiunii republicane a tinerilor naturaliști” — Timișoara.

A. WEISS

'AM AJUNS!

Călătoria de-a lungul Begăi a cam oboșit, știu. Dar iată, osteneala vă este răsplătită. Pe firma din fața voastră scrie: „Stațiunea republicană a tinerilor naturaliști”. Asta înseamnă că am ajuns. Odihniți-vă puțin, iar eu, în timpul acesta, am să vă povestesc cîteva lucruri despre acest uriaș laborator al vostru, al copiilor.

Aflați întîi că stațiunea e foarte mare. Se întinde pe o suprafață de 9 ha. Ca multe alte lucruri minunate, ea a fost creată de partid. Stațiunea are rostul de a da un imbold muncii tinerilor naturaliști. În clădirea ei se află un laborator bine înzestrat. Priviți, vă rog, această balanță adusă din U.R.S.S., care cîntărește zecimi și sutimi de miligram. Cu ajutorul ei puteți afla diferența de greutate la cele mai mici boabe. Pe pereți sînt expuse o grămadă de plante, iar într-o cameră aparte se află tot soiul de cereale. În sala aceasta în care ne aflăm, tehnicienii stațiunii dezvăluie copiilor minunatele taine ale naturii, legile de dezvoltare ale plantelor.

SA FACEM CITEVA CUNOȘTINTE

Desigur, n-ați avut pînă acum prilejul să-l cunoașteți pe Tudose Vasile. El e din comuna Belinți și e unul din cei mai pricepuși naturaliști ai școlii. Tudose învață

multe lucruri noi și interesante aci la stațiune, așa că, ajuns la școală, are din belșug ce împărtăși cercului de tineri naturaliști de acolo. De aceea, să nu vă mire faptul că pionierii din Belinți sînt pasionați grădinari și pomicultori. Bineînțeles, că cei din Belinți nu sînt singurii. Cam același lucru se poate spune, de pildă, despre școlarii din Lovrin sau despre Școala medie de băieți nr. 1 din Timișoara, oraș în care se află de fapt și stațiunea.

Să vi-l prezint și pe tovarășul Galupa. Tovarășul Galupa e utemist, elev în anul III la Școala pedagogică mixtă nr. 1 din Timișoara. Oricare pionier vă poate vorbi pe larg despre îndrumările și ajutorul primit de la tovarășul Galupa. El e un bun ajutor al conducerii stațiunii.

ȘI ACUM PENTRU CĂ NE-AM ODIHNIT...

...să pornim într-o mică explorare. La prima vedere, se pare că n-ar fi nimic deosebit de văzut. Culturi, culturi și iarăși culturi. Grîu, porumb, legume, pomi fructiferi... Să lăsăm mai bine pe tovarășul Vasiliu, directorul stațiunii, să ne explice rostul acestor culturi.

Vedeți, aici e o stațiune experimentală. Așa că nimic nu a fost semănat numai de dragul de a fi semănat.

Iată, de pildă, grîu pus în diferite condiții. Pionierii vor să afle care anume specie se acomodează mai bine climatei din regiunea lor.

Mai departe, se află, în miniatură, un teren experimental modern. În felul acesta trebuie să arate o asemenea lucrare în orice școală. Iar alături, culturi crescute de-a valma, arată cum nu trebuie să fie un lot școlar.

Atențiune! Cultură contaminată! Planțele răsucite, bolnave, semnalează existența unui dușman. Într-adevăr, mii de larve negricioase le distrug cu repeziciune. Mîine, pionierii înarmați cu pompe speciale pulverizatoare, conținînd praf D.T.T., vor învăța cum se luptă pe cale chimică împotriva dăunătorilor.

CERCETARI IMPORTANTE!

Tinerii naturaliști ai stațiunii lucrează la dezlegarea unei importante probleme științifice: obținerea unui porumb hibrid cu recoltă sporită.

După îndelungate experiențe, făcute, firește, sub îndrumarea specialiștilor, s-a

In cinstea Congresului U.T.M.

Salutul unității noastre

Colectivul de conducere al unității noastre s-a gândit la câteva acțiuni care să le organizeze în cinstea congresului U.T.M. Copiii din școală s-au bucurat din inimă să participe la ele și cel mai mult s-au bucurat de concursul care avea să aducă câștigătorului titlul de: „Cel mai bun povestitor”, și „Cel mai bun recitator”.

Douzeci de copii din școala noastră au cucerit acest titlu.

La aceasta trebuie adăugat că din cinci întâlniri sportive interesante cu pionierii din Piatra Olt și din Slătioara, patru au fost câștigate de pionierii noștri.

Ținând seama că în școala noastră examenele au fost trecute cu succes, că pionierii și școlarii au mai strâns 3.250 kg. de fier vechi, putem spune că acesta este salutul unității noastre adus Congresului.

I. Ion ȘTEFAN
instructor superior
Șc. medie băieți-Slatina

E o bucurie să cunoști pe tinerii din brigada a IV-a de la uzinele I. O. Frimu din Sinaia. Zilele trecute ei au început să lucreze în contul lunii septembrie a anului 1960.

O adunare interesantă

„Am organizat noi pionierii din clasele a VII-a A și a VII-a B în cinstea Congresului U.T.M. Adunarea am făcut-o sub formă de excursie și am intitulat-o: „Cercetând monumente istorice din orașul nostru”.

În timpul liber, pe grupe, am început cercetarea materialului cu privire la rămășițele istorice ce datează de veacuri în oraș. Apoi, ajutați de tovarășii profesori de istorie, am pornit la drum.

Am cercetat întâi două case din perioada feudalismului care mai păstrează urme ale arhitecturii vremurilor acelea.

În drum spre episcopie am tre-

cut pe la locul unde i s-a tăiat capul, deși nevinovat, învățatului Miron Costin.

În cele din urmă am coborât într-o hrubă subterană de formă cilindrică aflată în curtea episcopiei. Se zice că prin această subterană se făcea legătura cu cetatea Smiradava în timpuri de restriște.

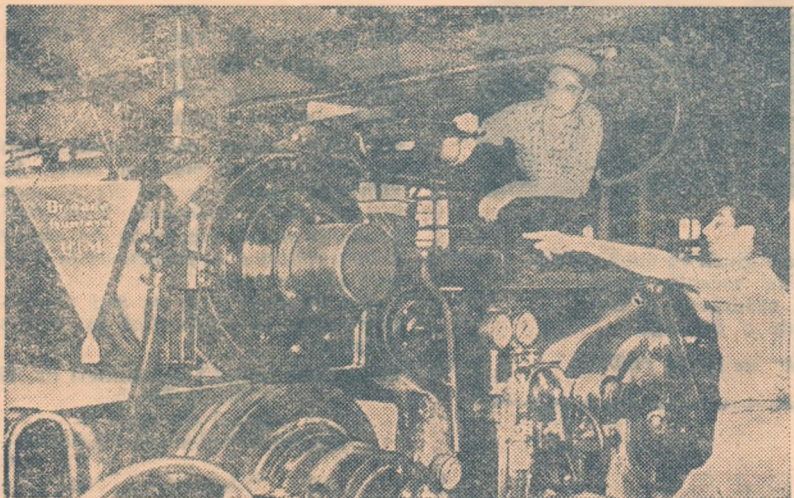
Datorită acestei adunări am făcut multe însemnări privind cercetarea ținutului natal.

G. GRIJNCU
cl. a VII-a B
membră în colectivul de conducere al unității Școala medie de fete nr. 2 Roman

Pe meleagurile Bacăului

Membrii organizațiilor de bază U.T.M. din satele raionului Zeletin din regiunea Bacău participă cu entuziasm la acțiunea de colectare a fierului vechi. În ultimul timp utemiștii și pionierii din raion au adunat 6.260 kg. fier vechi. Fruntași în această acțiune au fost organizațiile de tineret din comuna Frumusele care au strâns 1.600 kg. fier vechi și Lunca unde s-au strâns 1.500 kg.

Tot în regiunea Bacău membrii echipei artistice din satul Prisăceni au muncit în mod voluntar pe tarlaua întovăririi la plivit culturile de buruieni.

Flanorul din stînga arată că brigada de la colosul 8 Bușteni știe să întâmpine cum se cuvine Congresul U.T.M.: e brigadă fruntașă.

„Sint utemiști amîndoi!”

În plin centrul orasului Caransebes, se află un panou cu fotografiile unor lucrători fruntași din comerțul de stat. Trecînd, nu de mult, pe acolo, am tresărit bucuros. Din spatele vitrinei de sticlă îmi zimbea vesel chipul prietenului meu, Orlu Mihai. Astfel, mi-am amintit de întimplarea ce urmează și care se cere neapărat povestită.

Într-o zi de februarie, Mihai al nostru, după orele lui de muncă la magazinul de stat din comuna Otelul Roșu, se duse acasă să se odihnească. Aci, o mică surpriză. Îl aștepta un prieten al său, Munteanu Ion inspector cu colectările prin acele locuri. Vă închipuiți bucuria lor, pentru că nu se văzuseră de mult. Și în timp ce ei tăifășuiau bucuroși, în magazia de încălțăminte se petreceau lucruri rele.

Prin despicătura burlanului strîcăt, se strecoară înții sfoasă, o scînteie. Plutește un timp nehotărîtă, apoi se așază pe o cutie de carton și se stinge. O a doua urmează numai decît, apoi a treia, a patra, din ce în ce mai obraznice. În cele din urmă, una dintre ele, nimereste într-o cutie deschisă. Puțin după aceea, un firicel de fum se ridică spre tavan. Firicelul se îngroașă, la rădăcina lui apare o flăcără, flăcără se întinde în jos, de-a lungul raftului și, cîrind cuprinde gîrdulețul de lemn ce desparte biroul ca-

sierului de restul încăderii. Dragi copii, acum vom asista neputincioși la o scenă în care focul prădalnic are să înghiță bunătatea de marfă nouă: sosoși, cizmulițe, galoși și pislari pentru muncitorii de la fabrică și pentru copiii lor. Lucruri aduse ca să le fie cald și bine în timpul iernii... Și unde mai pui că toate astea pretuiesc milioane de lei. Iată, fumul se îngroașă, cauciucul încins sîfrie, se topește.

„O izbitoră puternică răsună în ușa... Apoi încă una și încă una, și în cele din urmă aceasta se prăvale sfărîmată de un topor minuit de brațe puternice. Înăuntru pătrund două umbre căci ațita doar se poate vedea prin fumul des. Una din ele apucă gîrdulețul arzînd și-l azvîrle afară. Apoi cutiile cu încălțăminte bună și călduroasă pentru muncitorii de la Otelul Roșu, sint cărate pe rînd, în cea mai mare grabă și puse la adăpost. Fumul e atît de inecăcios, încît abia se mai poate respira. Și cauciucul încins, vai cum arde miinile! Dar acum nu-i timp de vîicăreală.

Cînd pompierii au venit, marfa era salvată. Cei doi prieteni, utemiștii Orlu și Munteanu, negri și asudați, cu palmele numai bășciei, dar cu fața zimbitoare, se îngrijesc de cutiile pentru care au înfruntat primeidia. Dar ce spun?! Pentru cutii? Nu! Pentru oamenii care, acum, adunați în jurul lor, îi privesc cu recunoștință.

Iar din comentariile lor (pentru că în asemenea împrejurări toată lumea comentează) am desprins doar câteva vorbe simple, rostite de un muncitor între două vîrste: sint utemiști... amîndoi!

„Si dacă atunci n-am prea înțeles de ce Orlu Mihai și Munteanu Ion s-au primeiduit salvînd lucruri pentru care dinșii nu răspundeau (Orlu se ocupa de secția „textile”, iar Munteanu n-avea nici un amestec cu magazinul) astăzi, cînd îmi amintesc de acele cîteva cuvinte, purtarea lor mi se pare de deplin firească.

„Sint utemiști... amîndoi!”

AL. MIHU

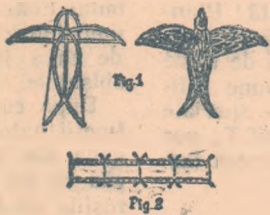
Zmee

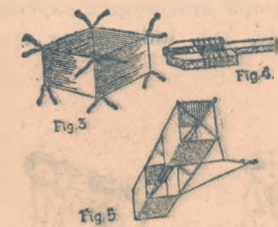
Mai fiecare dintre voi știe să construiască zmee plane. Dimensiunile cele mai potrivite sint de 10x30 cm. dar dacă vreți să le faceți mai mari, aveți grijă ca și spetezele să fie mai groase și lipiții-le ațit pe diagonale cit și pe celelalte patru laturi. Apoi creștați capetele care ies înafară și prindeți în ele capetele libere ale sforilor. În acest fel veți avea niște zmee mai rezistente. Care dintre voi nu vrea să-și audă zmeul zburînd în aer? Zburîntoarea o faceți fixînd pe o sfoară o fișie de hîrtie. Cu sfoara aceasta arcuiți speteza capului. Frumos e ca zmeele plane să aibă forme cit mai variate. Le puteți face, de pildă, în formă de stea, de romb, de fluture, de pasăre, așa cum vedeți și în figura 1. Aveți grijă însă ca acestea să aibă dimensiuni mai mari. Un metru sau chiar mai mult, căci altfel nu se mențin în aer.

Zmeul care se menține în aer mai bine și zboară timp îndelungat, este zmeul celular. Cel mai simplu zmeu celular se construiește astfel: tăiați două fișii de pînză

2 bucățele de brad pe care le fixați de speteze cu clei și ață (fig. 4). Incepeți acum montarea zmeului. Prindeți spetezele longitudinale de inelele de pînză sau hîrtie în partea lor interioară. La capetele spetezelor, faceți mici creștături cu cuțitul și legați de ele capetele libere ale sforilor. Nodurile ungeți-le cu clei de tîmplărie ca să reziste mai bine. Într-o spetezele longitudinale fixați cele de distanțare cu ajutorul furcilor pe care le au la capete, fără să fie nevoie să le legați cu ață sau să le lipiți cu clei. Fiecare pereche de speteze de distanțare trebuie legată însă cu ață (fără clei) în punctele de intersecție. Gura zmeului o prindeți de spetezele longitudinale.

ochiuri cam de 10 cm. lungime. Tăiați apoi fiecare ochi în două, iar capetele lor îndoiți-le la marginea fișiei. (fig. 2). Coaseți apoi marginile înguste ale fiecărei fișii. Ați format două inele (fig. 3). După aceea faceți opt speteze de lemn uscat: patru lungi de 102 cm. și groase de 10 mm. fiecare (acestea vor forma lungimea zmeului) și patru șipci de distanțare, două lungi de 99 cm. și două de 66 cm. cu grosimea de 8-9 mm. La capetele spetezelor de distanțare faceți niște furci din

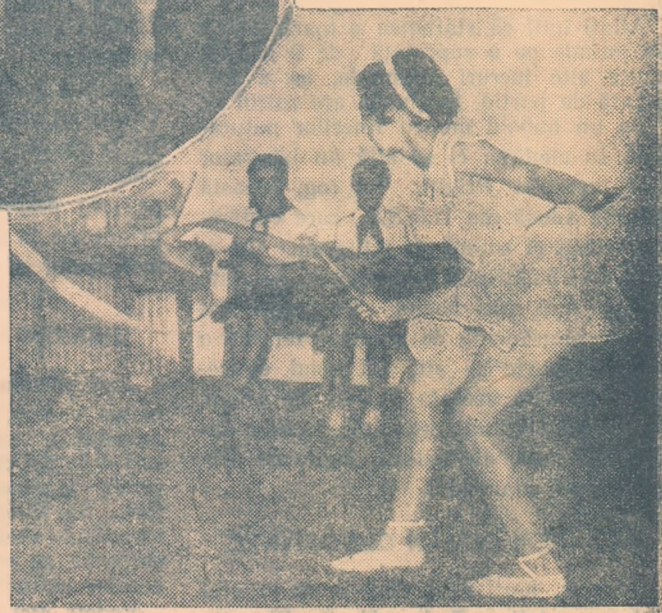
SERBARE DE SFÎRȘIT DE AN

În fotografia nr. 1, pionieretele Plăeșu Steliana, Petcu Grigorița, Giaburu Mariana și Ionescu Elena, solistele corului, repetă cîntecul „Turturica”.

În fotografia a doua vedem repetîndu-se o figură din „Dansul eșarfelor”.

Pentru toți pionierii serbarea sfîrșitului de an este un prilej de bucurie. Rezultatele frumoase pe care le-au obținut în examene pionierii de la Școala medie mixtă nr. 27 din București, sporesc desigur această bucurie. Pionierii de aici fac ultimile pregătiri pentru serbarea de sfîrșit de an.

Dungăteaua

În ultimii 3 ani la Grădina Botanică din Cluj și Stațiunea de Cercetări agronomice — Filiala Cluj a Academiei R.P.R. s-a luat în studiu o plantă care deși, în genere, e cunoscută de multă vreme, însușirile ei agro-economice erau cunoscute numai parțial.

Această plantă e dungăteaua, din familia leguminoaselor. În stare sălbatică o întâlnim foarte des în ținuturile mediteraneice: Spania, Italia, Grecia, Corsica și Sardinia, Creta, Africa de Nord, Caucaz, Crimeea ș.a. Ceva mai rar se găsește în unele localități din Elveția și Germania.

În stadiul de cercetare, dungăteaua a fost cultivată în 11 stațiuni, printre care la Lacul Roșu (1000 m. altitudine), Beiuș (405 m.), Muntele Bedeleu (1350 m.), Săliște-Sibiu, Mărculești-București ș.a. Fructele sînt mari, lungi (5-7 cm.), patrunghiuare.

Spre deosebire de celelalte leguminoase, dungăteaua rezistă foarte bine pînă la -10°C precum și la secetă timp îndelungat, și se poate cultiva atît la șes cît și la munte.

Cosită înainte de coacere, dungăteaua dă 12 t. masă verde la ha.; după coacere, dă 1000 kg. boabe, care pot fi folosite atît la scoaterea uleiului — are un procent de grăsime de 9,5%, fiind întrecută doar de soia — cît și ca surrogat de cafea.

Prin cultivarea dungătelei pe suprafețe întinse, agricultura noastră va asigura un nou aliment pentru piață cît și furaj hrănitor pentru șeptelul de animale — dungăteaua fiind foarte bună pentru hrănitul bovinelor, cabalinelor și ovinelor.

Hurma

De curînd, savanții și cercetătorii naturaliști romîni, au început să studieze problema cultivării în livezi; la noi în țară, a arborelui numit hurma.

Patria hurmalei (*Diospyros*) e China. Se mai cultivă și în alte țări asiatice (Japonia, India, etc.). Sînt mai multe specii de hurma: *Diospyros lotus*, *Diospyros kaki*, etc.

Lemnul tulpinilor de *Diospyros* este foarte tare și diferit colorat: negru, brun-roșcat, roșu, verde, alb sau dungat.

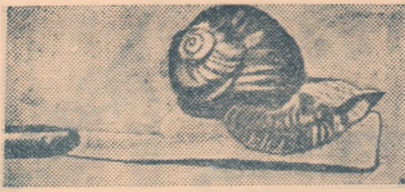
La noi în țară se aclimatizează *Diospyros kaki*; un pom din această specie e înalt de 6-7 m., are o coroană mare, bogată și dă anual între 200 și 1000 kg fructe de arbore. Fructul lui *Diospyros* e o bacadă de culoare portocalie sau roșie. Miezul (învelit într-o coajă subțire) e foarte suculent, dulce, însă crud — e astrigent.

Diospyros kaki atinge maximum de fructificare la 20-30 de ani; el conține însă să dea fructe pînă la peste 200 de ani.

În R.P.R. poate da rezultate bune dacă e cultivat în Banat, Oradea, Baia Mare și deobicei — acolo unde crește și castanul comestibil.

Fructul de hurma servește la fabricarea spiritului, băuturilor alcoolice și mai poate fi folosit ca desert, după masă.

Melcul CAMPION

rul la avion, ca mirosul la ciuit de vinătoare.

Respirația melcului este atît de puternică încît poate clătina flacăra unei lumini.

Se pare că melcul se țîrăște foarte încet, dar el poate parcurge totuși 420 m. într-o oră.

În timpul iernii și în zilele secetoase de vară melcul doarme în cochilia sa, iar cînd începe să cadă o ploaie caldă, melcul „cîntă” — produce un zgomot caracteristic ce seamănă cu un cîntec.

Melcul nu se teme de

Melcul de Burgundia, foarte răspîdit în Franța, poate fi numit campion în ridicarea greutateilor. Acest melc cîntărește 20 grame și poate ține pe căsuța sa o greutate de 250 grame. Fără ajutorul cuiva, melcul poate trage un automobil (bineînțeles, jucăria) încărcat cu o greutate de 200 ori mai mare ca cea a corpului său.

Savantul francez Jean Cadar, autorul cărții „Melcii”, este de părere că cornițele melcului sînt un organ de simț complex și original necesar ca periscopul la submarin, ca rada-

Flori în zăpadă

geroasă și se simt aici tot atît de bine ca și cele din ținuturile calde ale sudului.

În apropierea țărmurilor Mării Bering, la peste 60° latitudine nordică, pot fi văzute primăvara, în zăpadă, niște flori galbene, care au frunze verzi în tot timpul anului, numite rododendron.

Aceste plante suportă iarna lungă și geroasă și se simt aici tot atît de bine ca și cele din ținuturile calde ale sudului.

Încă din toamnă, la rododendron se formează muguri, iar primăvara cînd soarele începe să încălzească puțin pămîntul, planta înflorește și în scurta vară nordică reușește să facă și semințe!

Este interesant că aceste flori nu așteaptă ca soarele de primăvară să topească stratul gros de zăpadă sau gheața ce le acoperă. Plantele emană o cantitate de căldură suficientă pentru a topi stratul de gheață sau zăpadă din jurul lor și ies la suprafață.

Crisofenina

La noi în țară, industria coloranților a fost puțin dezvoltată; de aceea, majoritatea coloranților ne provin din import.

În ultima vreme însă, un colectiv de specialiști de la Fabrica „Spicul” din București, a reușit să pună la fabricarea colorantului galben crisofenina. Acest colorant poate fi folosit în vopsirea diverselor materiale ca lina, celuloza, mătasea, bumbacul...

La lumină, colorantul are foarte mare putere de rezistență.

Materia primă o constituie paranitrotoluenul.

În prezent, produsul se fabrică în cantități suficiente la fabrica „Spicul”, satisfăcînd nevoile interne și fiind cerut — datorită culorii sale mult mai plăcută decît la ceilalți coloranți galbeni, — și pentru export.

Știați că...

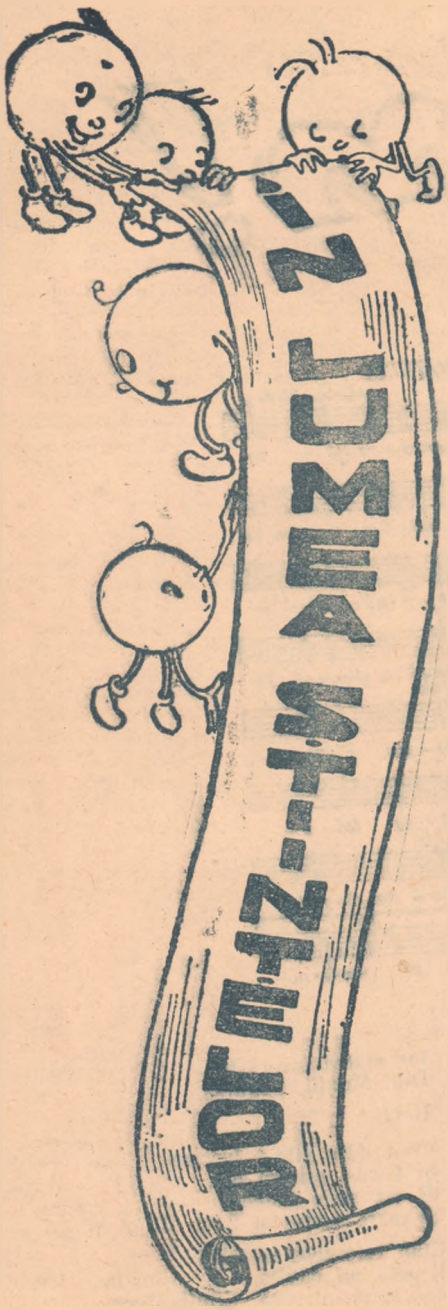
...în țara noastră trăiește un melc care nu depune ouă ci naște puț vii? Numele lui este Paludina vivipara. Melcul trăiește în apele lacurilor și ale Dunării, iar căsuța lui seamănă cu a melcului șerpesc, atîta doar că-i mai înaltă și mai rotundă la gură.

Melcul acesta are și un mijloc interesant de a se apăra de dușmani. Cînd simte primejdia, își construiește la înălțime un căpăcel cu care-și închide căsuța, și se lasă la fundul apei.

...există pești care construiesc cuiburi pentru urmași. Așa e, de pildă, un soi de pește neam cu pleușca de bălă, numit *Gasterosteus aculeatus*. Peștele acesta trăiește și la noi, în bălțile din apropierea Mării Negre.

Cu botul, peștele bărbătuș, sapă în nămol o gropiță de mărimea unei jumătăți de ou. Adunînd apoi alge, le înșiră în mil și cu un suc special le lipește între ele construind astfel pereții și acoperișul. Cuibul este captivat apoi cu frunze adunate din apă și prevăzută cu două ieșiri. Aici vine apoi femela și depune icrele.

...metamorfoza larvei de libelulă ține doar cîteva minute? După ce a trăit doi ani în apă, timp în care a făcut prăpăd în rîndurile peștișorilor, larva se agață de tulpina unei plante și începe să-și lepede... haina. La sfîrșitul celor cîteva minute de... lucru, larva transformată pornește în primul său zbor plin de grație.

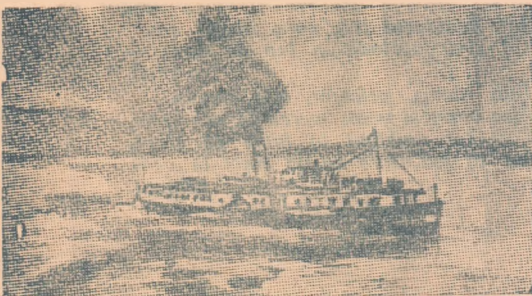
Mai puternic decît penicilina

De curînd, în U.R.S.S. Prof. G. F. Gause, director al „Institutului de cercetări pentru antibiotice”, și Dr. Broznikova, au anunțat că încă din 1951 au descoperit un antibiotic de 10 ori mai puternic decît penicilina.

Acest antibiotic se prepară dintr-o specie de ciuperci necunoscută pînă atunci:

actinomyces subtropicus, și a fost denumit Albomicină. Albomicina acționează asupra stafilococilor care au rezistat la toate antibioticele de pînă acum și s-a dovedit foarte activă față de pneumococi, eficacitatea extinzîndu-se la toate cazurile de pneumonie infantilă, dezinferie și peritonită, etc.

BAICALUL

Sînt multe lacuri pe pămînt, dar ca Baicalul nu este niciunul. Apele lui cristaline se întind pe o suprafață de 31,5 mii km.², iar adîncimile sale ating 1741 m, situîndu-l în această privință pe primul loc din lume între semenii săi. Din timpurile cele mai vechi, oamenii considerau Baicalul drept mare și nici decum lac. Chinezii îi spun și acum Pe-Hoi — „Marea Nordică”, iar mongolii „Dalai-Nor” — „Marea sfîntă”. Numele Baicalului este însă de origine lacută. În limba lacută „Bai-kel” înseamnă „Lac bogat”.

Oricît ar părea de curios, însă volumul apei din Baical este egal cu acela al Mării Baltice (23.000 km.³). Oamenii de știință au calculat că dacă cele 336 de ape care se varsă în lac ar seca la un moment dat, atunci fluviul

al naturii”. Într-adevăr, Baicalul este un adevărat muzeu natural, în care trăiesc peste 1000 de specii de viețuitoare din care 70% nu se mai întîlnesc în alte ape de pe glob. În nici o apă n-au apărut atîtea specii noi, în nici una nu se mai pot întîlni atîția reprezentanți ai diferitelor familii de viețuitoare specifice zonelor cu altă climă. Baicalul este populat de peste 40 specii de pești, din care jumătate nu se mai întîlnesc în alte ape, de 85 specii de moluște, din care multe seamănă cu cele din India și Peninsula Balcanică, de focuri numite Nerpa, asemănătoare cu cele care trăiesc în Oceanul Înghețat, de bureți foarte originali, care acoperă pe alocuri fundul lacului și ating uneori înălțimi de o jumătate de metru și de multe alte

viețuitoare deosebit de interesante.

În adîncurile lacului, de pildă, poate fi întîlnit un pește foarte curios numit golomeanca, care naște pușorii vii, fără să mai depună icre, cum fac de obicei ceilalți pești. Golomeanca crește pînă la 27 cm. n-are solzi și prin pielea sa transparentă se văd vasele sanguine, viscerale și oasele. Acest pește, dacă este aruncat pe mal și lăsat să stea cîțva timp la soare, se topește complet, fiindcă cea mai mare parte a organismului său este formată din grăsime.

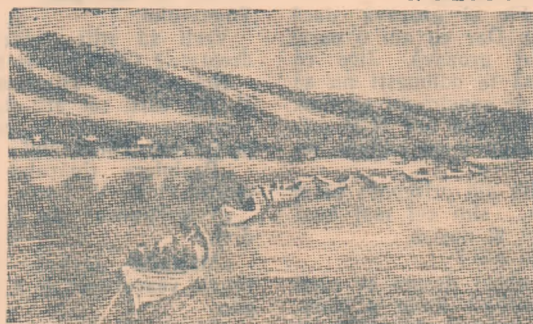
De obicei, viețuitoarele care trăiesc la adîncimi mari în apă n-au ochi, dar în Baical se găsesc multe excepții de la această regulă.

Oamenii de știință presupun că o mare parte din fauna de apă dulce din Baical, s-a dezvoltat din fauna marină. Cercetările geologice confirmă această părere. Într-un trecut foarte îndepărtat pe teritoriul situat la sud de lacul Baical, a existat o mare. În perioada cînd scoarța pămîntului a început să

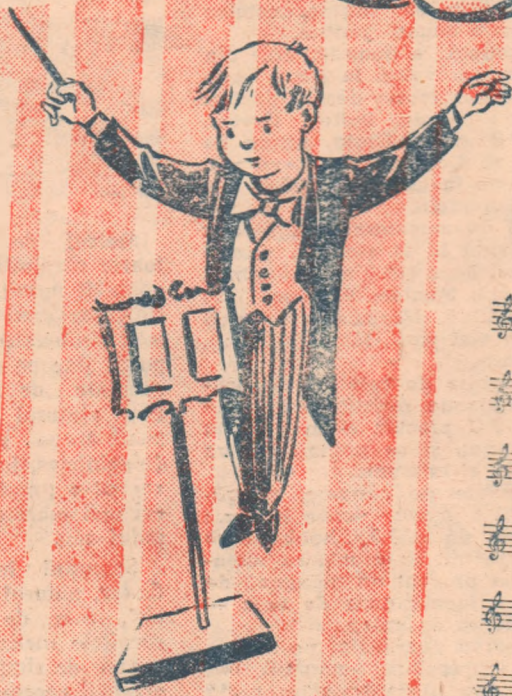
se încrețească în aceste locuri, marea s-a retras, iar cu timpul, pe locul ei s-au format lacuri cu apă dulce așezate între munți. Se presupune că viețuitoarele din mare au ajuns în aceste locuri pe cursul unor ape curgătoare și s-au adaptat cu timpul la condițiile de viață de apă dulce. Mai tîrziu, apele acestor lacuri s-au scurs în Baical, și au dus cu ele și fauna. În ceea ce privește specia de focuri numite Nerpa și peștii din familia celor care populează astăzi Oceanul Înghețat, se presupune că au ajuns în Baical pe fluviul Enisei și Angara, la începutul perioadei cuaternare.

Acesta e Baicalul — unul dintre cele mai interesante lacuri din lume.

I. FETOV

Să cântăm!

CINTECUL PROVERBELOR
Versuri: Octav Sava Muzica: Sava Căpăna

Da-că-n zori cînd pleci la școală Lec-ții - le le
știu Zi-ua bu-nă se cu-noas-țe
Chiar din zori de zi Cînd ei școală
du-pă ma-să Și ei în-vă-fat
Zi-ua bu-nă se cu-noas-țe Și pe în-se-
rat Un pro-verb, o zi-că-toe-re
Spu-ne de-că știu A-de-văr e-n
fi-e-ca-re Zi-l bă-e-te, zi-ii

GICĂ SCAMATORUL
Versuri: E. Jurist Muzica: Titu Aez

În cla-sa noas-tră-n-va-ță Un
sca-ma-tor ves-tit Noi nici mă-car la cir-curi Ca
el nam în-țil-uit El a-re căr-țile a-le Și
a-ra și-un ghioz-dan În ban-că stă ghioz-danul Iar
REFREN
Hei-că pe moi-dan Hei! Ho-cus, po-cus,
pre-pa-ra-fus Fi-ți cu to-ți a-
-lenți copii Gic-ă Ne-ga-sim-pă-ra-fus
Fa-ce iar ca-ma-to-rii. 2. ma-to-rii.

Dacă-n zori cînd pleci la școală
Lecțiile le știi.
Ziua bună se cunoaște
Chiar din zori de zi.

Cînd ai școală după masă
Și ai învățat,
Ziua bună se cunoaște
Și pe inserat.

Refren:

Un proverb, o zicătoare,
Spune dacă știi.
Adevăr e-n fiecare,
Zici băiete, zi-ii!

Dacă nu vrei la examen
Cumva tu să cazi.
Nu lăsa nici-cînd pe miine
Ce poți face azi.

Dacă vrei să copiezi
La teză ca un laș
Deci să o lași pe miine
Las-te păgubaș.
Refren: (același)

Călătorului îi șade
Bine tot pe drum.
Hal și noi geografi
destoinici

Să pornim acum.

Dar să robindăm pe hartă
Nu pe bulevard.
Altfel dăm ca Eremia
Cu „atlasu-n gard.

Refren: (același)

Cînd ai carte ai și parte
Spune răs-picat

Un proverb ce-n clasă
intîia

Noi i-am învățat.

Dar cînd cartea îi sub
bancă

Teza fiind în toi
Ai și carte, dar ai parte
Și de nota doi.

În clasă noastră-nvață
Un scamator vestit.
Noi nici măcar la circuri
Ca el n-am întîlnit!

El are cărți, ca-le
Și are și-un ghiozdan.
În bancă stă ghiozdanul
Iar Gică pe maidan.

Hei!

Hocus, pocus, preparatus,
Fiți cu toți atenți, copiii!
Gică neastîmpărat
Face iar scamatorii.

Adesea el la tablă
Ne-arată Iscusit
Cum opt încap-e-n șapte
Puțin inghesuit.

La hartă, cu bagheta,
Din saf el face—oras

Iar marea Izvorăște
Din Munții Făgăraș.
Hei!

Cînd dăm cîte-o lucrare
Și Gică-l printre noi,
El nu scrie nimica,
Și-apare scris un 2!

Cînd este scos la tablă
Repetă un cuvînt
El spune-ntr-una „Sufli!”
Și suflă...sufliă vînt!

Dar iată, mî se pare,
Faimosul scamator
Pe sîrmă-a vrut să treacă
În anul următor.

Dar cum greșește pasul
Chiar de la început
S-a clătînat pe sîrmă
Și rău a mai căzut.

Cît nisip și cîtă tarbă
Și cîți țepi la brazi în barbă
Cîntece de drum am auzit.
Calul, trenul și planorul,
Bicicleta și vaporul
Toate loc în cîntec și-au găsit.
Numai dragul meu, atlasul,
Care-mi poartă singur pasul
Peste-ntînderi fără de hotar,
N-are nici o melodie
Nici un cînt de drumeție,
Nici o notă n-a văzut măcar.
Și pentru ca-șa nu se mai poate,
Am să-i fac atlasului drepteale.

Bun rămas, prieteni, bun rămas,
Dintr-un creion tîmî fac toaig de drumeție,

Căci plec în lumea largă pe atlas
Și mă opresc oriunde-mi place mie.
Bun rămas, prieteni, bun rămas!
Și dacă nu vă scriu nimica din Sahara,

Să știți că-n clipa cînd făcui popas
Arșița mi-a uscat și călimara.

CINTECUL ATLASULUI
Versuri: O. Panca Ioni Muzica: Titu Aez

Cît ni-sip și cîtă iarbă Și cîți țepi la brazi în barbă
Cîntece de drum am auzit
Ca-lul, tren-ul și pla-no-rul Bi-ci-cle-ta și va-po-rul
Toate loc în cîntec și-au gă-sit
Nu-mai dragul meu a-tlas-ul Ca-re-mi poartă zil-nic pa-sul
Peste-n-îmbrîntă-ră de ho-tar
N-a-re ni-ci-o-me-lo-di-e Nici-un cînt de drume-ție
Nici o no-ță n-a vă-zut mă-car Si
pen-tru-că a-șa nu se mai poa-țe Am să-i fac a-tlas-u-lui drepte-țe
Bun ră-mas pri-e-teni, bun ră-mas Din-tr-un cre-ion tîmî fac toaig de drume-ție
Căci plec în lu-mea lar-gă pe a-tlas Și mă o-presc ori-un-de-mi pla-ce
mi-c Bun ră-mas pri-e-teni bun ră-mas Și do-că nu vă scriu ni-mi-că din Sa-ha-ra
Să știți că-n clipa cînd făcui popas
Ar-și-ța mi-a us-cat și că-li-ma-ra-

Din Constanța-n Argentina
Și de-acolo pînă-n China,
Plec și mă opresc în orice port.
Nici un vameș nu mă-ntreabă
Dacă am sau nu am treabă,
Și nu-mi cere nimeni pașaport

Fac un pas și trec oceanul
Iar din Mexic, cu ochianul
Către București din nou privesc.
Fiindcă-s călător cuminte

Mama mi-a făcut plăcinte
Și mă-napoiez cînd se răcesc
Apoi după ce mîntinc plăcinte
Iar mă poartă-atlasul înaintea!

Bun rămas, prieteni, bun rămas!
Din Polul Nord la Polul Sud fac doar

o clipă
Iar Ecuatorul trec cu-n singur pas
Cîț și-ar aprinde-un lup de mare —
o pipă.

Bun rămas, prieteni, bun rămas!
Plec vesel și voios mereu în drumeție,
Căci tot umblînd în lume pe atlas,
Am să mă-ntorc cu-un cînt la geo-gra-fie!

Citiți aceste cărți

Mircea dă buzna în camere strigînd:

— Ce faci Radule? Ne așteaptă băieții și tu...

Radu stă la masă înconjurat de sîrme, clește, bușe, capse, bucăți de traforaj. Fără să întoarcă privirea spre el, își pune repede căștile la urechi și îi face semn să tacă.

— Vezi să n-azi ceva!

— Ssst!... Victorie! Cîntă!... Ba nu, a amuțit. Nu se poate, e ceva în neregulă. Își privește cu nedumerire „opera” și bodogănește încudat. Ce-o fi avînd? Ia de pe masă o carte subțire cu coperti galbene, răfoiește puțin și începe să citească.

— Exact, asta e! Știu ce am de făcut, spuse ca pen-

tru sine. Apoi întorcîndu-se spre Mircea:

— Măi Mircea, cartea asta e grozavă! După schemele ei am constituit aparatul ăsta cu galenă și nu mă las pînă nu-mi fac și un radio cu lămpi.

— Fie și grozavă dacă zici tu. Dar eu am o carte și mai grozavă. Zice că vara să te odihnești nu să te ții de construcții ca tine.

— Așa zici tu? N-ai priceput cum e cu odihna activă.

— Ba am priceput: aerul și apa, sînt cei mai buni prieteni ai noștri.

— Și alt?

Ați ghicit despre ce cărți este vorba? Radu a construit aparatul de radio cu galenă cu ajutorul cărții:

„Construiți aparate de radio” scrisă de M. Ionescu iar Mircea vorbea despre „Muncă și odihnă” de S. Razumov, ambele aparute în Editura Tineretului.

Vreți să știți cine are dreptate? Citiți aceste cărți. Noi vă mai recomandăm și alte cărți tot atît de interesante aparute de curînd în Editura Tineretului:

„Pepiniera tînarului miclurînist” de V. Cociu.

„Televiziunea” de I. Andrei.

„Mașinile agricole de-a lungul veacurilor” de A. Fle-gon.

„Construiți aparate electrostactice” A. Băltărețu.

Jocuri

Cercurile misterioase

(Fragment dintr-o povestire fantastică)

Pe poarta masivă de stejar se găseau o serie de butoane așezate ca în figură și dedesubtul lor următoarea inscripție:

„Pentru a deschide această poartă trebuie să apăsăm butoanele începînd cu 10 și terminînd cu 20, astfel încît suma cifrelor să fie 100

Nu aveți voie să luați decît cifrele legate între ele prin linii și ferivi-vă să treceți de 2 ori peste aceeași cifră”.

După cîteva încercări, tînerul reușiră să deschidă poarta.

Vreți să încercați și voi?

